Dovolte mi napsat několik slov o málotřídních školách

Mnoho rodičů si pokládá otázku, zda je málotřídní škola v porovnání s klasickou základní školou schopna jejich děti dostatečně a kvalitně vzdělávat. Dovolte mi se nad touto otázkou zamyslet. Na základě dlouholetých zkušeností na takové škole a monitorování úspěchů našich žáků na druhém stupni jsem přesvědčena, že malá škola nemusí nutně znamenat „horší" škola.

V naší škole panuje díky malému kolektivu rodinná atmosféra, a protože součástí školy je také mateřinka, přechod do první třídy je pro děti nenásilný a přirozený. Děti mají rády jistotu, některým změny činí velké potíže. Naše děti nás znají ze společných akcí, znají i prostředí naší školy. Nejdou „do cizího". Pro děti jde tedy o známé prostředí v obci, kde žijí. Nemusí dojíždět. Dojíždění znamená časné vstávání, mnohdy spoj dorazí dříve, než se škola otevírá a pak děti musí čekat před budovou. Odjezd je podobný problém. Z toho vznikají různá rizika a stresové situace nejen pro rodiče, ale především pro děti. A to nemluvím jen o zapomenutých pomůckách nebo oblečení v autobusech, na zastávce. Vzniká prostor pro šikanu…

Organizace **spojených tříd** má také různá specifika. Učitel je více vytížený než v samostatné třídě. Je tu i menší možnost zastupitelnosti v době nemoci nebo nutných účastí na vzdělávacích seminářích. Podotkla bych také, že pedagog u nás musí být schopen a připraven na výuku pro všechny ročníky. To však neznamená, že by výuka byla méně kvalitní. Vše je to o zkušenosti a schopnosti organizace času, kvalitě učitele. Naši pedagogové takoví jsou. Jsem ráda, že jsou všichni plně kvalifikovaní, zkušení, nadšení svou prací, mají ji rádi a denně se na děti těší. Tento přístup je samozřejmě ve škole znát…

V málotřídních školách je **větší prostor pro samostatnou práci žáků**. To mi připadá jako plus. Další studium přece nakonec vždy směřuje právě k samostudiu, samostatné práci nejen s učebnicí a textem, ke správné organizaci povinností. A u nás se to děti učí již od počátku, učí se zodpovědnosti za svou práci. Učí se v menším počtu a učitel má tak na každého jednotlivce více času, ke každému může přistupovat individuálně. Navíc má dostatek času i na žáky s výukovými problémy.

V neposlední řadě chci říci, že i podle sdělení ze škol, kam naše děti přecházejí do 6. ročníku, vyplývá, že – cituji: „jsou samostatní, pracují zodpovědně, jsou tahouny třídy". Samozřejmě ne všichni, ale tak je to vždycky. Kdo chce a má snahu, je úspěšný.

Opravdu vidím u málotřídních škol **více pozitiv** než negativ.

Ke zdárnému a spokojenému chodu školy je nutná dobrá **spolupráce se zřizovatelem** školy, v našem případě Obcí Ženklava. Jsme rádi za velkou podporu, obětavost a ochotu našeho zřizovatele. Díky tomu můžeme z provozních financí nabídnout našim žákům mnoho výhod. Všichni dostávají zdarma pracovní sešity a pomůcky na výtvarnou výchovu, prvňáčci vlastně vše, co do školy potřebují (kromě aktovky a pouzdra), hradíme dopravu na plavecký výcvik a některé další školní akce. Také máme podporu při rekonstrukcích školy a zvelebování jejího okolí, můžeme využívat sál v kulturním domě, máme v budově nově zrekonstruovanou kuchyň a školní jídelnu...

Každá škola, ať už městská, nebo obecní, má stejné podmínky a možnosti **využití grantů a dotací**, kterých je dnes opravdu dostatek. Každý si může vybrat podle svých priorit. Naše škola úspěšně realizovala projekty z Evropských fondů (vybavení počítači a interaktivními tabulemi), tak i v rámci Výzvy č. 56 formou „Čtenářských dílen" pořízením desítek knih, vybavení novými knihovnami a školním nábytkem, nebo pracovní stáží pedagogů v zahraniční škole. Zapojili jsme se do Šablon I. a Šablon II.

V posledních letech se naše škola zabývala modernizací výukových pomůcek a didaktické techniky a nyní se pyšní skvělým **technickým vybavením**, tablety pro žáky, interaktivními tabulemi i novými počítači ve všech třídách i ve školní družině.

Zároveň se může pochlubit možností výuky v krásné školní zahradě, kde je zbudována krytá učebna, kterou pak v odpoledních hodinách využívá i školní družina.

Nabízíme pestrou nabídku volnočasových aktivit – **kroužků**. Vědomostní, badatelské, sportovní, umělecké, hudební… Na příští rok nabídku plánujeme ještě rozšířit například o kroužek vaření. Téměř všechny kroužky v naší škole jsou dětem nabízeny zdarma. Zde uvítáme návrhy na další kroužky pro žáky, také můžete pomoci s jejich vedením.

Takže bych shrnula:

- Počet žáků ve třídě málotřídní školy je malý, vyučující má možnost věnovat se jednotlivým žákům individuálně a žákům je dáno ve výuce více prostoru, mohou se více projevit.
- Vede žáky ke kooperaci a týmové práci, zodpovědnosti
- Umožňuje učení mladších dětí od starších
- Mezi dětmi panuje větší pocit sounáležitosti (a to jak ve třídě, tak i ve škole)
- Vztahy v učitelském kolektivu bývají otevřenější a hlubší
- Učitelé znají všechny žáky i jejich rodinné zázemí, daleko více spolupracují s rodiči žáků
- Příprava na výuku v málotřídní škole a také její realizace klade na učitele vysoké nároky

Správně se rozhodnout musí každý sám…

Mgr. Hana Vidličková, ředitelka školy